

JUSTITISMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. juni 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ole Terkelsen
Sagsnr.: 2012-0030-0761
Dok.: 429190

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 717 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. april 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 717 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for den politiske beslutningsproces vedrørende beslutningen af retsforfølgning af eventuelle spioner, som blev relevant efter den kolde krigs ophør, herunder om og hvornår PET påbegyndte hhv. opgav efterforskningen?”

Svar:

Som bekendt er det i Danmark politiet og anklagemyndigheden, der efterforsker sager om strafbare forhold og tager stilling til, om der skal rejses tiltale.

Hvis der med spørgsmålet sigtes til Politiets Efterretningstjenestes efterforskning baseret på materiale fra det såkaldte Rosenholz-arkiv, kan der bl.a. henvises til beskrivelsen i Dansk Institut for Internationale Studiers (DIIS) udredning ”Danmark under Den Kolde Krig”, bind 3, side 413 ff., hvoraf der bl.a. fremgår følgende:

”DIIS har i PET’s arkiv haft adgang til et materiale om det østtyske MfS’ (Stasis) udlandsafdeling HVA’s efterretningsvirksomhed i Danmark. Materialet udgør en dansk delmængde af det meget omtalte Rosenholz-arkiv, også kaldet Rosewood, som for det til Danmark udleverede materiales vedkommende består af udskrifter fra Stasis kartotekskort over dels agenter, dels personer, som er registreret i agenternes omgivelser, men som ikke er klassificeret som agenter af Stasi. Udredningens behandling af dette sagskompleks er primært sket på grundlag af de sager, som PET har oprettet på de enkelte personer. I forbindelse med PET’s sagsbehandling er der i de fleste tilfælde gennemført afhøringer af de pågældende, også i det flertal af sager, hvor der ikke er rejst sigtelse mod dem. Den kendteste sag er den såkaldte Lenz-sag, hvori der har været rejst sigtelse. Sagen endte med, at tiltalen mod anklagede blev frafaldet på grund af forældelse. I henhold til Stasis egne optegnelser og egne kategoriseringer på kartotekskortene havde man inden for en periode, der strakte sig fra 1972 til 1988 ca. 26 personer i agentkategorien og 9 personer opført på agenternes kort i kategorien af registrerede personer. Disse kategorier og inddelinger er som sagt Stasis egne, hvilket indebærer, at de personer, som Stasi kalder agenter, ikke nødvendigvis er agenter i dansk straffelovs forstand. I dansk straffelov forudsættes det således, at den pågældende skal have været klar over, eller have haft grund til at være klar over, at han samarbejdede med en fremmed efterretningstjeneste. [...]

Undersøgelser. Sagerne er blevet undersøgt af danske myndigheder, og bortset fra en enkelt, den kendte Lenz-sag, har ingen af Rosenholz-sagerne

rummet et sådant materiale, at der blev fundet basis for tiltalerejsning, og kun i et tilfælde basis for sigtelse, nemlig Lenz' mor. Der er foretaget politimæssig efterforskning også i samarbejde med udenlandske myndigheder, hvilket i hvert fald har bidraget til opklaring af identitetsmæssige misforståelser. Videregående og mere dybtgående undersøgelser har været umuliggjort af, at østtyskerne ved HVA's endelige ophør i 1990 makulerede eller på anden måde bortskaffede de sagsakter, der var underlaget for Rosenholz-kartotekets oplysninger.”

Der kan herudover henvises til omtalen i PET-kommissionens beretning, bind 6, side 317 ff.